

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตาม
ลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย
จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1,449 คน ใน 59 โรงเรียน จำแนก ดังนี้

1.1.1 ผู้บริหาร	จำนวน	59 คน
1.1.2 ครูผู้สอน	จำนวน	682 คน
1.1.3 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	708 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น
3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปเทียบจากตาราง
ของเครจซี่ และ มอร์แกน (R.V. Krejcie and R.V. Morgan อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40)
ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างรวม 546 คน โดยแยกได้ ดังนี้

- 1.2.1 ผู้บริหาร จำนวน 51 คน
 1.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 246 คน
 1.2.3 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 249 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	กรรมการสถานศึกษา	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	กรรมการสถานศึกษา
กลุ่มเกษตรวิสัย						
1. เมืองเกษตรวิสัย	1	22	12	1	8	5
2. วัชรธาตุ	1	19	12	1	7	5
3. หนองแวง	1	14	12	1	5	5
4. หนองบัวโพนงอย	1	12	12	1	4	5
5. ป่ายาง	1	10	12	-	-	-
6. โพนโพธิ์หัวงาม	1	9	12	-	-	-
7. สะแบง	1	5	12	-	-	-
กลุ่มเหล่าหลวง						
8. อุ่มเม่าสิงห์ไคล	1	26	12	1	10	5
9. คุยผดงน้อย	1	9	12	1	3	5
10. โพนสะอาด	1	11	12	1	4	5
11. ดอนคูเหล่าเสือ	1	6	12	1	2	4
12. หนองสังข์	1	5	12	1	2	4

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	กรรมการ สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	กรรมการ สถาน ศึกษา
กลุ่มโนนสว่าง						
13. ไตรคามสามัคคี	1	13	12	1	5	5
14. ชุรุราษฎร์สามัคคี	1	14	12	1	5	5
15.เขวาใหญ่	1	10	12	1	4	5
16. คำโนนสว่าง	1	10	12	1	4	5
กลุ่มฝาง						
17. บ้านฝาง	1	7	12	1	3	5
18. ตลาดไชย	1	9	12	1	3	5
19. หัวดอนขาด	1	7	12	1	3	5
20. หนองเปือยตาแสง	1	8	12	1	3	5
21. หนองกุง						
กลุ่มเมืองกุ้						
22. เมืองบัว	1	27	12	1	10	5
23. กู่กาสิงห์	1	22	12	1	8	5
24. จตุรคามพัฒนา	1	9	12	1	3	5
25. หัวดงกำแพง	1	12	12	1	4	5
26. ตำราญนิवास	1	7	12	1	3	5
27. วัดบ้านโพนเงิน						

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	กรรมการ สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	กรรมการ สถาน ศึกษา
กลุ่มสิงห์โลก						
28. สิงห์โลกดงมัน	1	25	12	1	10	5
29. ชีเหล็กชัยคอนแดง	1	13	12	1	5	5
30. หนองตาด	1	5	12	1	2	4
31. จานทุ่งโนนสังข์	1	8	12	1	3	5
กลุ่มน้ำอ้อม						
32. น้ำอ้อม	1	18	12	1	7	5
33. ขางจ้อง	1	7	12	1	3	5
34. โนนจาน	1	7	12	-	-	-
กลุ่มดงครั้งน้อย						
35. ดงครั้งน้อย	1	16	12	1	6	5
36. แสนสี	1	14	12	1	5	5
37. โพนแท่น	1	11	12	1	4	5
38. ทุ่งกุลาประชารัฐ	1	13	12	1	5	5
กลุ่มดงครั้งใหญ่						
39. ดงครั้งใหญ่	1	15	12	1	6	5
40. นกเหาะ	1	10	12	1	4	5
41. แจ่มอารมณ์	1	17	12	1	6	5
42. โพนทัน	1	8	12	1	3	5
43. โพนเงินโพนทอง	1	6	12	-	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	กรรมการ สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร	ครู ผู้สอน	กรรมการ สถาน ศึกษา
กลุ่มหนองแขง						
44. ชุมชนหนองผึ่ง	1	14	12	1	5	5
45. หัวหนองแขง	1	14	12	1	5	5
46. บ้านเหนือ	1	8	12	1	3	5
47. สิงห์ไคล	1	7	12	1	3	4
48. หนองช้าง	1	8	12	1	3	5
49. อีเม้ง	1	5	12	-	-	-
กลุ่มกำแพง						
50. หนองพระบาง	1	11	12	1	4	5
51. หนองสระหงส์	1	7	12	1	3	4
52. ช้องทราย	1	6	12	1	2	4
53. ไทรทอง	1	4	12	-	-	-
54. หนองอ่างคอกกรัก	1	14	12	1	5	5
กลุ่มทุ่งทอง						
55. เขวาตะคลอง	1	16	12	1	6	5
56. เขวาหรีด	1	9	12	1	3	5
57. ชีโนวาทธำรงค์	1	11	12	1	4	5
58. โพนหิน	1	8	12	1	3	5
59. หนองไผ่ลุ่ม	1	4	12	-	-	-
รวม	59	682	708	51	246	249

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามกรอบแนวคิดที่จะศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และด้านบุคลิกภาพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) 5 ระดับ

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดโครงสร้างเนื้อหา และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) 5 ระดับ ภายในกรอบแนวคิดที่จะศึกษาคือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน 4 ด้าน คือ
 - 2.1 ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน
 - 2.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรม
 - 2.3 ด้านภาวะผู้นำ
 - 2.4 ด้านบุคลิกภาพ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ตรวจ แก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากกรรมการที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาและโครงสร้าง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

4.1 นายสวัสดิ์ วันภูงา กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พิจารณาโครงสร้างและความเหมาะสมกับเวลา

4.2 นายประสิทธิ์ ศักดิ์คำดวง ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดธาตุ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พิจารณาเนื้อหา และภาษาที่ใช้

4.3 นางสาวมยุรา แจ่มสนาม กศ.ม. (วัดผลและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านโพนแท่น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พิจารณาเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5. ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำไปจัดพิมพ์

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปกำหนดรหัส จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายข้อ โดยใช้ t-test และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

8. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีค่าตามเกณฑ์และตรวจสอบความถูกต้องแล้ว นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ให้ทำหนังสือถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย เพื่ออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือ และแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนัดวันเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลคืน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด โดยตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อและรายด้าน ตามเกณฑ์ค่าคะแนนที่กำหนดดังนี้

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows (Statistical Package for the Social Sciences For Windows) เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

4.51-5.00	หมายถึง	ระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ระดับที่พึงประสงค์มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ระดับที่พึงประสงค์ปานกลาง

- 1.51-2.50 หมายถึง ระดับที่พึงประสงค์น้อย
 1.00-1.50 หมายถึง ระดับที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
 - 1.1 การวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t - test
 - 1.2 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์

อัลฟา ตามวิธีของกรอนบาค

2. สถิติพื้นฐาน
 - 2.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
 - 2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F - test (One - way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของตุกี (Tukey HSD)